

1. Osnovi matematičke analize

Nizovi

3. Odrediti a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4n^3 + 3n + 5}{3n^3 + 5n^2 + 1}$ b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5^n + 2}{3 - 5^{n+1}}$
 c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^2 - 1}{n^2 + 2} \right)^n$ d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^{n+1} + 3^{n+1}}{2^n + 3^n}$

Rešenje

$$\text{a)} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{4n^3 + 3n + 5}{n^3}}{\frac{3n^3 + 5n^2 + 1}{n^3}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4 + \frac{3}{n^2} + \frac{5}{n^3}}{3 + \frac{5}{n} + \frac{1}{n^3}} = \frac{4}{3}.$$

$$\text{d)} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^{n+1} + 3^{n+1}}{2^n + 3^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3^{n+1} \left(\left(\frac{2}{3} \right)^{n+1} + 1 \right)}{3^n \left(\left(\frac{2}{3} \right)^n + 1 \right)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3 \left(\left(\frac{2}{3} \right)^{n+1} + 1 \right)}{\left(\frac{2}{3} \right)^n + 1} = 3.$$

4. Naći: a) $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n+1} - \sqrt{n})$ b) $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2 - 5n + 4} - n)$

Rešenje

$$\text{a)} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\sqrt{n+1} - \sqrt{n})(\sqrt{n+1} + \sqrt{n})}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}} = 0.$$

5. Odrediti granične vrednosti

- a) $a_n = \left(1 - \frac{2}{3n} \right)^n$ b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{n}{n-2} \right)^{2n}$
 c) $a_n = \frac{1 + \frac{1}{3} + \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{3^{n-1}}}{1 + \frac{1}{5} + \frac{1}{5^2} + \dots + \frac{1}{5^{n-1}}}$ d) $a_n = 2n(\ln n - \ln(n-2))$

Rešenje:

$$\text{a) Koristeći } \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{\alpha}{n} \right)^{\beta n}, \alpha, \beta \in R \text{ imamo } \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{2}{3n} \right)^n = e^{-\frac{2}{3}}.$$

b) Koristiti uslov $\lim_{n \rightarrow \infty} f(a_n) = f\left(\lim_{n \rightarrow \infty} a_n\right)$,

c) Izraz u brojiocu jednak je sumi geometrijskog niza $b_n = \frac{1}{3^{n-1}}$, dok je u brojiocu jednak

$$c_n = \frac{1}{5^{n-1}}, \text{ odakle sledi}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{1}{3} + \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{3^{n-1}}}{1 + \frac{1}{5} + \frac{1}{5^2} + \dots + \frac{1}{5^{n-1}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1 - \left(\frac{1}{3}\right)^n}{1 - \frac{1}{3}}}{\frac{1 - \left(\frac{1}{5}\right)^n}{1 - \frac{1}{5}}} = \frac{\frac{4}{5}}{\frac{2}{3}} = \frac{6}{5}.$$

Realne funkcije jedne realne promenljive

Granična vrednost funkcije

1. Naći sledeće granične vrednosti:

a) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^4 - 1}{x - 1}$

b) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + 2x - 3}{x - 1}$

c) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 1}{x^2 - 3x + 2}$

d) $\lim_{x \rightarrow \sqrt{3}} \frac{x^2 - 3}{x^4 - 2x^2 - 3}$

Rešenje:

a) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^4 - 1}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x^2 - 1)(x^2 + 1)}{x - 1}$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+1)(x^2+1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} (x+1)(x^2+1) = 2 \cdot 2 = 4$$

2. Naći

a) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3x^2 - x + 7}{9x^2 - 1}$

b) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^5 - 5x + 3}{x^2 + 2x - 1}$

c) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{5x^3 + 3x^2 + 2x + 3}{5x^4 + 2x^2 + x + 3}$

d) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{5x^4 + 2x^2 + x + 5}{5x^3 + x^2 + x + 3}$

Rešenje

$$\text{a) } \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{3x^2 - x + 7}{x^2}}{\frac{9x^2 - 1}{x^2}} = \frac{3 - \frac{1}{x} + \frac{7}{x^2}}{9 - \frac{1}{x^2}} = \frac{3}{9} = \frac{1}{3},$$

3. Izračunati sledeće granične vrednosti:

$$\text{a) } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+2} - \sqrt{2}}{x} \quad \text{b) } \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x-3}{\sqrt{x+1}-2} \quad \text{c) } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x^2+1}-1}{\sqrt{x^2+16}-4}$$

$$\text{d) } \lim_{x \rightarrow 16} \frac{\sqrt[4]{x}-2}{\sqrt{x}-4} \quad \text{e) } \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{x+\sqrt{x+\sqrt{x}}}}{\sqrt{x+1}} \quad \text{f) } \lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2-5x+4} - x)$$

a) Racionalisanjem brojioca dobija se:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+2} - \sqrt{2}}{x} &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sqrt{x+2} - \sqrt{2})(\sqrt{x+2} + \sqrt{2})}{x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\sqrt{x+2} + \sqrt{2}} = \frac{1}{2\sqrt{2}}, \end{aligned}$$

b) Racionalisanjem imenioca

$$\text{c) Množenje brojioca i imenioca sa } (\sqrt{x^2+1}+1)(\sqrt{x^2+16}+4)$$

$$\text{e) } \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{x+\sqrt{x+\sqrt{x}}}}{\sqrt{x+1}} = \frac{\sqrt{x} \sqrt{1 + \frac{\sqrt{x}}{x}} \sqrt{1 + \frac{1}{\sqrt{x}}}}{\sqrt{x} \sqrt{1 + \frac{1}{x}}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1 + \frac{1}{\sqrt{x}}} \sqrt{1 + \frac{1}{x}}}{\sqrt{1 + \frac{1}{\sqrt{x}}}} = 1,$$

4. Naći

$$\text{a) } \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{2x+5}{2x+4} \right)^{x+2} \quad \text{b) } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{e^x - e}{x-1} \quad \text{c) } \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x+3}{x+2} \right)^{2x+5}$$

$$d) \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{2x+1}{2x+2} \right)^{4x+2} \quad e) \lim_{x \rightarrow e} \frac{\ln x - 1}{x - e}.$$

Rešenje:

$$\begin{aligned} a) \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{2x+5}{2x+4} \right)^{x+2} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2x+4} \right)^{x+2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2x+4} \right)^{(2x+4)\frac{1}{2}} \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2x+4} \right)^{(2x+4)\frac{1}{2}} \end{aligned}$$

uvodimo smenu $2x+4=t, t \rightarrow 0$, i dalje dobijamo rešenje \sqrt{e} .

$$c) \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x+3}{x+2} \right)^{2x+5} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\left(1 + \frac{3}{x} \right)^{2x+5}}{\left(1 + \frac{2}{x} \right)^{2x+5}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\left(1 + \frac{3}{x} \right)^{2x} \left(1 + \frac{3}{x} \right)^5}{\left(1 + \frac{2}{x} \right)^{2x} \left(1 + \frac{2}{x} \right)^5}$$

$$\text{važi } \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{3}{x} \right)^5 = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{2}{x} \right)^5 = 1$$

i uvodimo smenu $\frac{3}{x}=t, t \rightarrow 0$, kada $x \rightarrow \infty$ pa je

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{3}{x} \right)^{2x} \left(1 + \frac{3}{x} \right)^5 \text{ nakon uvođenja smene i sređivanja } \left(\lim_{t \rightarrow 0} (1+t)^{\frac{1}{t}} \right)^6 = e^6.$$

Sličan postupak se primjenjuje za $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{2}{x} \right)^{2x} \left(1 + \frac{2}{x} \right)^5$ pa je $\left(\lim_{t \rightarrow 0} (1+t)^{\frac{1}{t}} \right)^4 = e^4$, i nakon skraćivanja dobijamo e^2 .

Zadatak se može uraditi i na sledeći način

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x+3}{x+2} \right)^{2x+5} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{x+3}{x+2} - 1 \right)^{2x+5} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{x+2} \right)^{\frac{2x+5(x+2)}{x+2}} \dots$$

Izvod funkcije

1. Naći prvi izvod funkcije

a) $y = ax^4 + bx^2 - cx + d \ln x$ b) $y = \sqrt[3]{x^2} - \sqrt{x\sqrt{x}} + \sqrt[5]{e}$

c) $y = e^{3x^4}$ d) $y = (x^2 - x^{-2})^2$

Rešenje:

a) $y' = (ax^4 + bx^2 - cx + d \ln x)' = 4ax^3 + 2bx - c + \frac{d}{x},$

b) $y' = \left(x^{\frac{2}{3}} - x^{\frac{3}{4}} + \sqrt[7]{e} \right)' = \left(x^{\frac{2}{3}} \right)' - \left(x^{\frac{3}{4}} \right)' + (\sqrt[7]{e})'$

$$= \frac{2}{3} x^{\frac{2}{3}-1} - \frac{3}{4} x^{\frac{3}{4}-1} = \frac{2}{3\sqrt[3]{x}} - \frac{3}{4\sqrt[4]{x}}.$$

c) $y = e^{3x^4} (3x^4)' = 12x^3 e^{3x^4}$

d) $y' = 2(x^2 - x^{-2})(2x + 2x^{-3}) = 4(x^3 - x^{-5})$

ili

$$y' = (x^4 + 2 + x^{-4})' = 4(x^3 - x^{-5})$$

2. Naći prvi izvod funkcije

a) $y = (1+2x^2)(1+4x)$ b) $y = x^2 \sqrt{x}(2 \ln x + 10)$

c) $y = \frac{2x^2}{1+x^4}$ d) $y = \frac{(x+1)^3}{(x-1)^2}$

Rešenje

a) $y' = (1+2x^2)'(1+4x) + (1+2x^2)(1+4x)'$

$$= 4x(1+4x) + (1+2x^2) \cdot 4 = 4 + 4x + 24x^2$$

c) $y' = \frac{(2x^2)'(1+x^4) - 2x^2(1+x^4)'}{(1+x^4)^2}$

$$= \frac{4x(1+x^4) - 2x^2 \cdot 4x^3}{(1+x^4)^2} = \frac{4x(1-x^4)}{(1+x^4)^2}$$

3. Proveriti da li važi

$$\text{a) } \left(\frac{1-x}{1+x^2} \right)' = \frac{-2x-1}{(x^2+1)^2}$$

$$\text{b) } \left(\frac{\sqrt{1+x}}{\sqrt{1-x}} \right)' = \frac{1}{\sqrt{1+x}\sqrt{(1-x)^3}}$$

$$\text{c) } \left(\ln(x + \sqrt{x^2 - 1}) \right)' = \frac{1}{\sqrt{x^2 - 1}}$$

$$\text{d) } \left(3 \ln \frac{x-1}{x+1} \right)' = \frac{6}{x^2 - 1}$$

$$\text{e) } \left(\frac{ax+b}{cx+d} \right)' = \frac{ad-bc}{(cx+d)^2}, \quad a,b,c,d \in R, cx+d \neq 0$$

$$\text{f) } \left(\frac{ax+b}{c+b} \right)' = \frac{a}{a+b}, \quad a,b \in R, a+b \neq 0$$

4. Naći drugi izvod funkcije

$$\text{a) } y = (x-2)e^{2x} \quad \text{b) } y = x^2 \ln x \quad \text{c) } y = \frac{1}{2x+3}$$

Rešenje:

$$\text{a) } y' = e^{2x} + 2(x-2)e^{2x} = (2x-3)e^{2x}$$

$$y'' = 2e^{2x} + 2(2x-3)e^{2x} = 4(x-1)e^{2x}$$

Ispitivanje funkcija

1. Ispitati osobine i nacrtati grafik funkcije

$$\text{a) } y = x^4 - 8x^2 + 7 \quad \text{b) } y = x^3 + 6x^2 + 9x \quad \text{c) } y = \frac{x^2 - 3x + 2}{x+1}$$

Rešenje:

$$\text{a) } y = x^4 - 8x^2 + 7$$

1) Funkcija je definisana za svako x iz skupa R.

2) Funkcija je parna

$$f(-x) = (-x)^4 - 8(-x)^2 + 7 = x^4 - 8x^2 + 7 = f(x).$$

3) Funkcija ima četiri nule i to $A_1(\sqrt{7}, 0), A_2(-\sqrt{7}, 0), A_3(1, 0)$ i $A_4(-1, 0)$.

$$x^4 - 8x^2 + 7 = 0 \text{ uvodimo smenu } x^2 = t$$

$$t^2 - 8t + 7 = 0, \quad t_1 = 7, t_2 = 1 \Rightarrow x_1 = \sqrt{7}, x_2 = -\sqrt{7}, x_3 = 1, x_4 = -1.$$

4) Tačke ekstremuma i monotonost

Stacionarne tačke dobijamo rešavanjem jednačine $y' = 0$

$$y' = 4x^3 - 16x$$

$$4x^3 - 16x = 0, \quad x_1 = 0, \quad x_2 = 2, \quad x_3 = -2.$$

Intervale i vrstu monotonosti određujemo pomoću znaka prvog izvoda. Dovoljno je odrediti znak prvog izvoda u bilo kojoj tački svakog intervala kao što je prikazano u narednoj tabeli.

x	$(-\infty, -2)$	-2	$(-2, 0)$	0	$(0, 2)$	2	$(2, +\infty)$
y'	<0 (-)	0	>0 (+)	0	<0 (-)	0	>0 (+)
y	F-ja monoton opada	E_1 min	F-ja monoton raste	E_2 max	F-ja monoton opada	E_3 min	F-ja monoton raste

a) $x = -2$ tačka lokalnog minimuma $f(-2) = -9, E_1(-2, -9)$

b) $x = 0$ tačka lokalnog maksimuma $f(0) = 7, E_2(0, 7)$

c) $x = 2$ tačka lokalnog minimuma $f(2) = -9, E_3(2, -9)$.

6) Intervali konveksnosti i konkavnosti i prevojne tačke funkcije

$$y'' = 12x^2 - 16$$

$$12x^2 - 16 = 0, \quad x_1 = -\frac{2\sqrt{3}}{3}, \quad x_2 = \frac{2\sqrt{3}}{3}$$

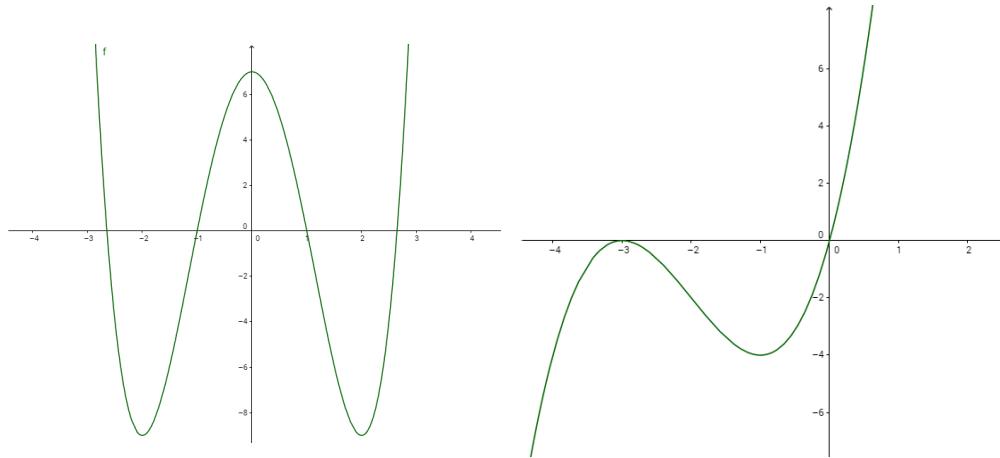
Intervale konveksnosti i konkavnosti određujemo pomoću znaka drugog izvoda. Dovoljno je odrediti znak drugog izvoda u bilo kojoj tački intervala kao što je prikazano u narednoj tabeli.

x	$(-\infty, -\frac{2\sqrt{3}}{3})$	$-\frac{2\sqrt{3}}{3}$	$(-\frac{2\sqrt{3}}{3}, \frac{2\sqrt{3}}{3})$	$\frac{2\sqrt{3}}{3}$	$(\frac{2\sqrt{3}}{3}, +\infty)$
y''	> 0	0	<0	0	> 0
y	Funkcija je konveksna	P_1	Funkcija je konkavna	P_2	Funkcija je konveksna

$$f\left(x = -\frac{2\sqrt{3}}{3}\right) = -\frac{17}{9} = P_1$$

$$f\left(x = \frac{2\sqrt{3}}{3}\right) = \frac{17}{9} = P_2$$

Grafik funkcije $y = x^4 - 8x^2 + 7$ Grafik funkcije $y = x^3 + 6x^2 + 9x$

b) $y = x^3 + 6x^2 + 9x$

Funkcija je definisana za svako x iz skupa \mathbb{R} . Funkcija nije ni parna ni neparna. Nule funkcije su $x_1 = 0, x_2 = -3$. Funkcija nema asimptote, jer je $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \pm\infty$.

$y' = 3x^2 + 12x + 9$, funkcija ima maksimum u $E_1(-3, 0)$, a minimum u $E_2(-1, -4)$, dok je prevojna tačka $P(-2, -2)$.

c) $y = \frac{x^2 - 3x + 2}{x + 1}$

1) Funkcija je definisana za svako x iz \mathbb{R} , osim za $x = -1$ ($\forall x \in \mathbb{R}, x \neq -1$).

2) Funkcija nije ni parna ni neparna

$$f(-x) = \frac{(-x)^2 + 3(-x) + 2}{-x + 1} = \frac{x^2 - 3x + 2}{-x + 1} \neq \pm f(x).$$

3) Funkcija ima dve nule i to u $A_1(1, 0)$ i $A_2(2, 0)$.

$$x^2 - 3x + 2 = 0, x_1 = 1, x_2 = 2.$$

4) Vertikalna asimptota $x = -1$,

Leva granična vrednost $\lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{x^2 - 3x + 2}{x + 1} = -\infty$,

Desna granična vrednost $\lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{x^2 - 3x + 2}{x + 1} = +\infty$,

Kosa asimptota $y = kx + n = x - 4$, gde je

$$k = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 - 3x + 2}{x(x+1)} = 1 \quad n = \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - kx) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2 - 3x + 2}{x+1} - x \right) = -4.$$

5) Tačke ekstremuma i monotonost

Stacionarne tačke dobijamo rešavanjem jednačine $y' = 0$

$$y' = \left(\frac{x^2 - 3x + 2}{x+1} \right)' = \frac{x^2 + 2x - 5}{(x+1)^2}, \quad x^2 + 2x - 5 = 0, \quad x_1 = -1 - \sqrt{6}, \quad x_2 = -1 + \sqrt{6}$$

Intervale i vrstu monotonosti određujemo pomoću znaka prvog izvoda. Dovoljno je odrediti znak prvog izvoda u bilo kojoj tački svakog intervala kao što je prikazano u narednoj tabeli.

$$(x+1)^2 > 0, \forall x \neq -1$$

x	$(-\infty, -1 - \sqrt{6})$	$-1 - \sqrt{6}$	$(-1 - \sqrt{6}, -1)$ \cup $(-1, -1 + \sqrt{6})$	$-1 + \sqrt{6}$	$(-1 + \sqrt{6}, +\infty)$
y'	>0 (+)	0	<0 (-)	0	>0 (+)
y	Funkcija monotono raste	E ₁ max	Funkcija monotono opada	E ₂ min	Funkcija monotono raste

$$f(x = -1 - \sqrt{6}) = -2\sqrt{6} - 5 = E_1 \quad f(x = -1 + \sqrt{6}) = 2\sqrt{6} - 5 = E_2$$

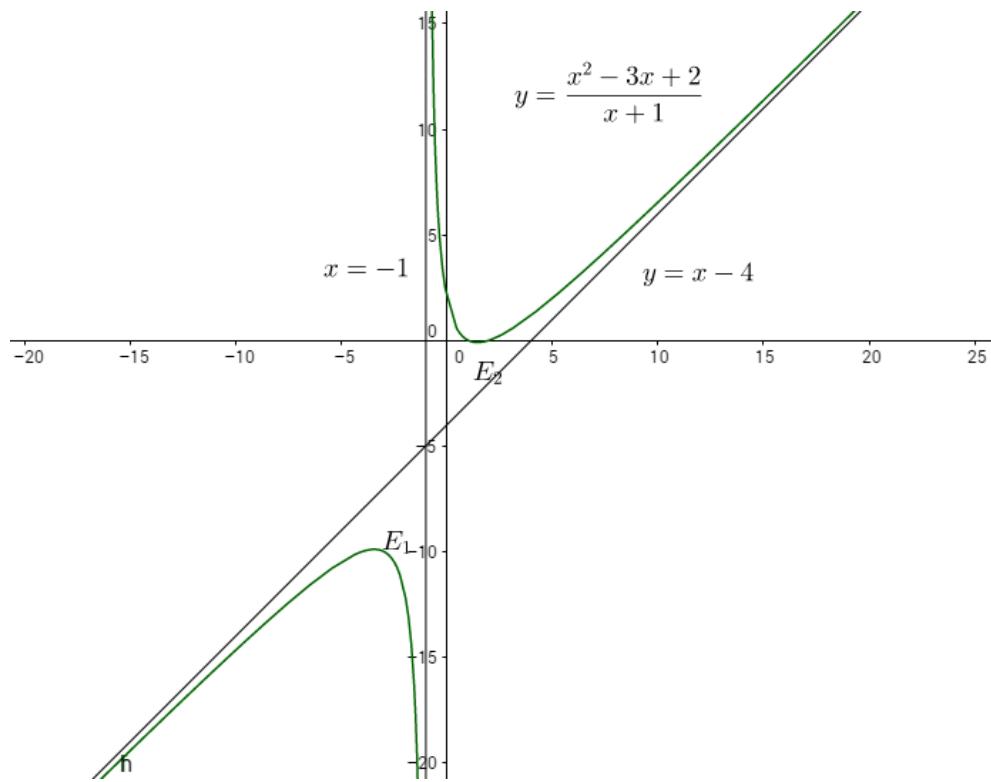
6) Intervali konveksnosti i konkavnosti i prevojne tačke funkcije

$$y'' = \frac{12}{(x+1)^3}$$

Drugi izvod je različit od nule za svako x iz oblasti definisanosti funkcije i nije definisan u tački x=-1.

Intervale konveksnosti i konkavnosti određujemo pomoću znaka drugog izvoda. Dovoljno je odrediti znak prvog izvoda u bilo kojoj tački intervala kao što je prikazano u narednoj tabeli.

x''	$(-\infty, -1)$	$(-1, +\infty)$
y''	< 0	> 0
y	Funkcija je konkavna	Funkcija je konveksna

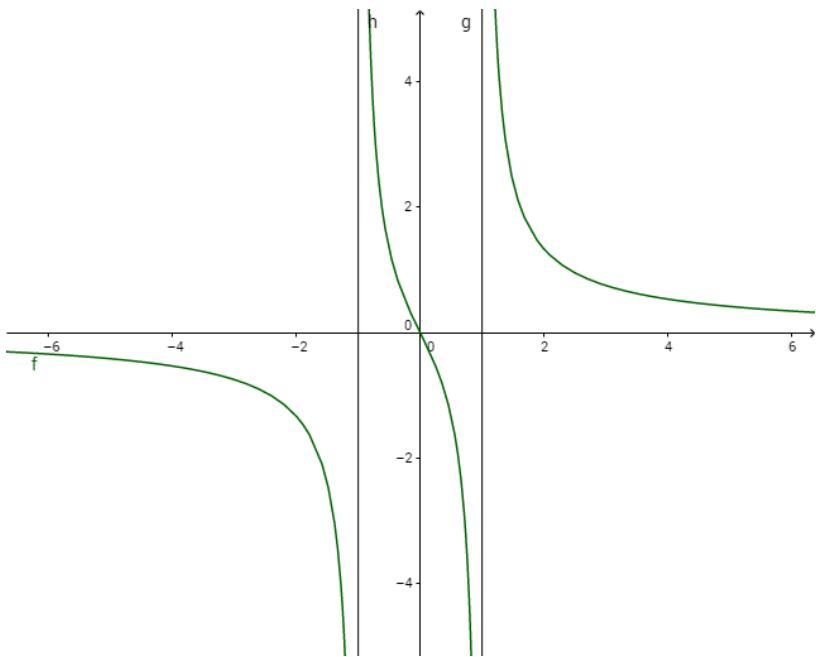
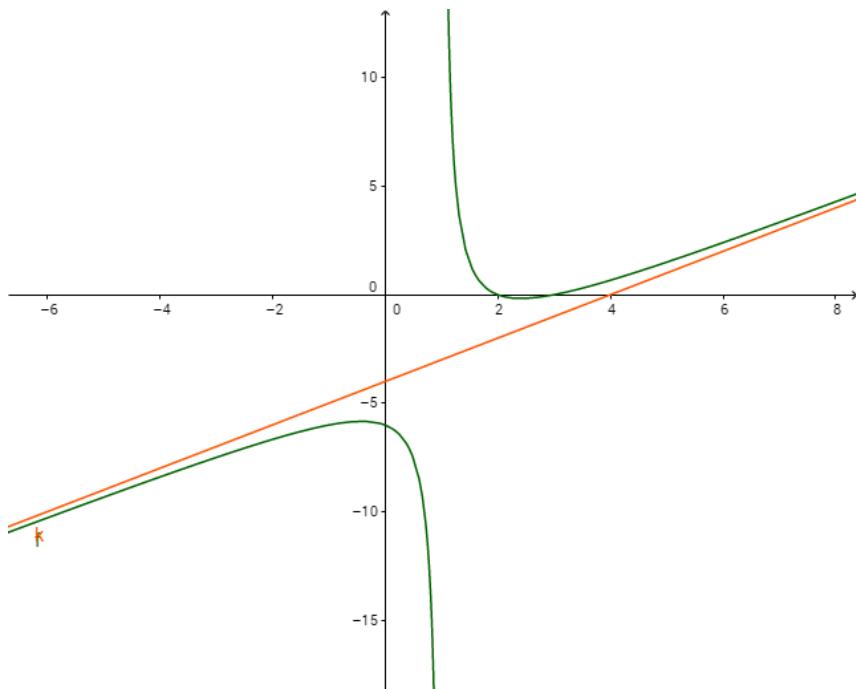

2. Ispitati osobine, ucrtati sve karakteristične tačke na grafiku funkcije i obeležiti asimptote ukoliko postoje.

$$\text{a) } y = \frac{x^2 - 5x + 6}{x - 1} \quad \text{b) } y = \frac{2x}{x^2 - 1} \quad \text{c) } y = x^4 - 4x^2 + 3$$

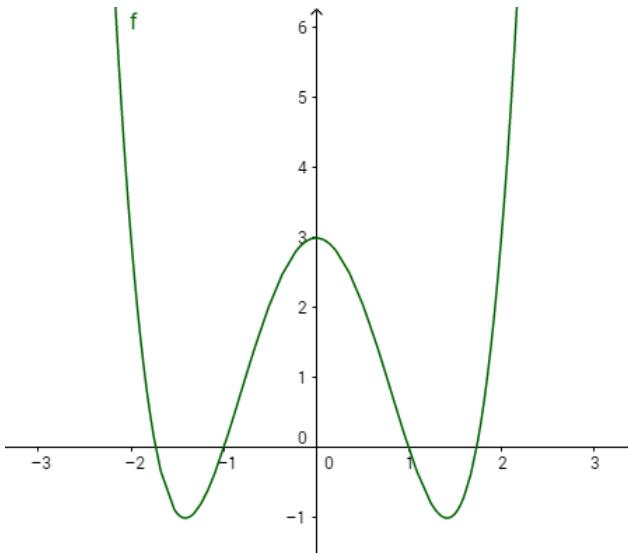
Rešenje:

a) Grafik f-je $y = \frac{x^2 - 5x + 6}{x - 1}$

b) Grafik f-je $y = \frac{2x}{x^2 - 1}$

c) Grafik f-je $y = x^4 - 4x^2 + 3$

2. Ispitati osobine i nacrtati grafik funkcije

$$a) y = \frac{x^3}{2(x+1)^2}$$

$$b) y = \frac{(x-1)^3}{(x+2)^2}$$

Rešenje:

$$a) y = \frac{x^3}{2(x+1)^2}$$

1) Funkcija je definisana za svako x iz R, osim za $x=-1$.

2) Funkcija nije ni parna ni neparna

$$f(-x) = \frac{(-x)^3}{2(-x+1)^2} = \frac{-x^3}{2(-x+1)^2} \neq \pm f(x).$$

3) Funkcija ima jednu nulu u $A_l(0,0)$, $x^3 = 0$.

4) Vertikalna asimptota $x = -1$,

$$\text{Leva granična vrednost } \lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{x^3}{2(x+1)^2} = -\infty$$

$$\text{Desna granična vrednost } \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{x^3}{2(x+1)^2} = -\infty$$

Kosa asimptota $y = kx + n = \frac{x}{2} - 1$, gde je

$$k = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3}{2x(x+1)^2} = \frac{1}{2}, \quad n = \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - kx) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^3}{2(x+1)^2} - \frac{x}{2} \right) = -1.$$

5) Tačke ekstremuma i monotonost

Stacionarne tačke dobijamo rešavanjem jednačine $y' = 0$

$$y' = \left(\frac{x^3}{2(x+1)^2} \right)' = \frac{x^2(2x+6)}{4(x+1)^3},$$

$$x^2(2x+6) = 0, \quad x_1 = -3, \quad x_2 = 0.$$

Intervalne i vrstu monotonosti određujemo pomoću znaka prvog izvoda. Dovoljno je odrediti znak prvog izvoda u bilo kojoj tački svakog intervala kao što je prikazano u narednoj tabeli.

Prvi izvod nije definisan u tački -1 .

x	$(-\infty, -3)$	-3	$(-3, -1)$	$(-1, 0)$	$(0, +\infty)$
y'	$>0 (+)$	0	$<0 (-)$	$>0 (+)$	$>0 (+)$
y	F-ja monotono raste	E_1 max	F-ja monotono opada	F-ja monotono raste	F-ja monotono raste

$$f(x = -3) = -\frac{27}{8} = E$$

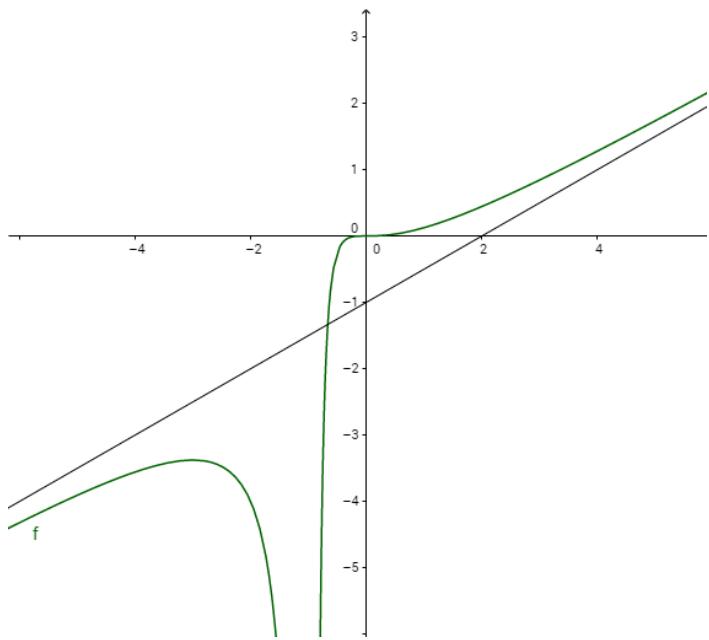
6) Intervali konveksnosti i konkavnosti i prevojne tačke funkcije

$$y'' = \frac{3x}{(x+1)^4} = 0, \quad x = 0.$$

Drugi izvod nije definisan u tački $x = -1$.

Intervalne konveksnosti i konkavnosti određujemo pomoću znaka drugog izvoda. Dovoljno je odrediti znak drugog izvoda u bilo kojoj tački intervala kao što je prikazano u narednoj tabeli.

x	$(-\infty, -1)$	$(-1, 0)$	0	$(0, +\infty)$
y''	>0	>0	0	<0
y	Funkcija je konveksna	Funkcija je konveksna	$P(0, 0)$	Funkcija je konkavna

Grafik f-je $y = \frac{x^3}{2(x+1)^2}$

3. Ispitati osobine, ucrtati sve karakteristične tačke na grafiku funkcije i obeležiti asimptote ukoliko postoje.

a) $y = \frac{x^3}{1-x^2}$

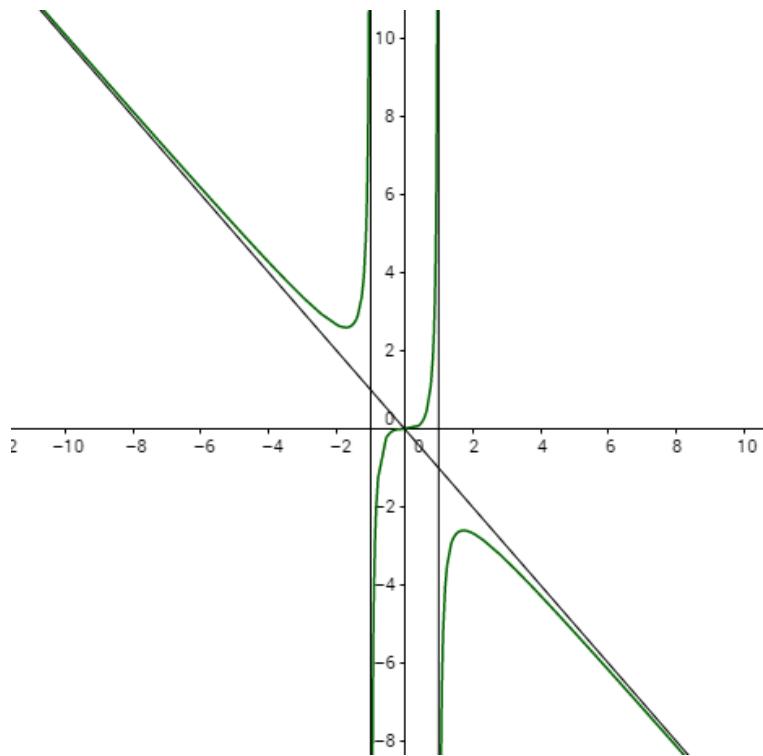
b) $y = \frac{x^2 - x - 6}{x - 2}$

c) $y = x + \frac{1}{x^2}$

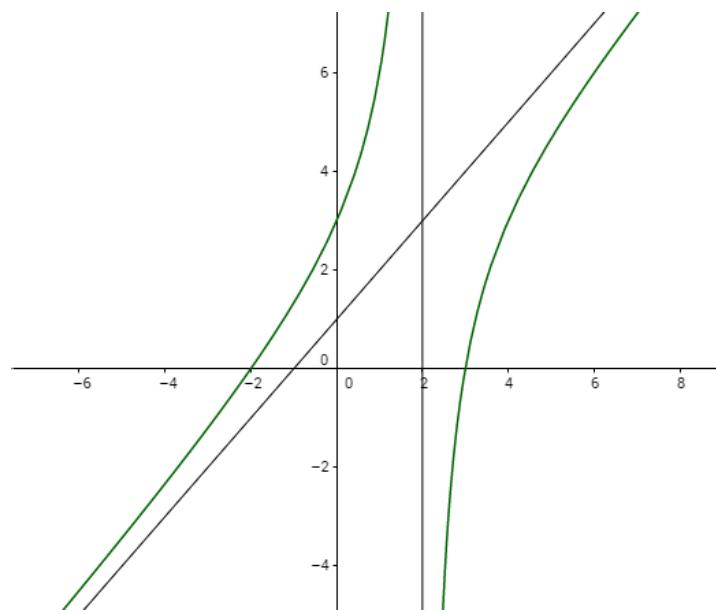
d) $y = \frac{1-x^3}{x^2}$

Rešenje:

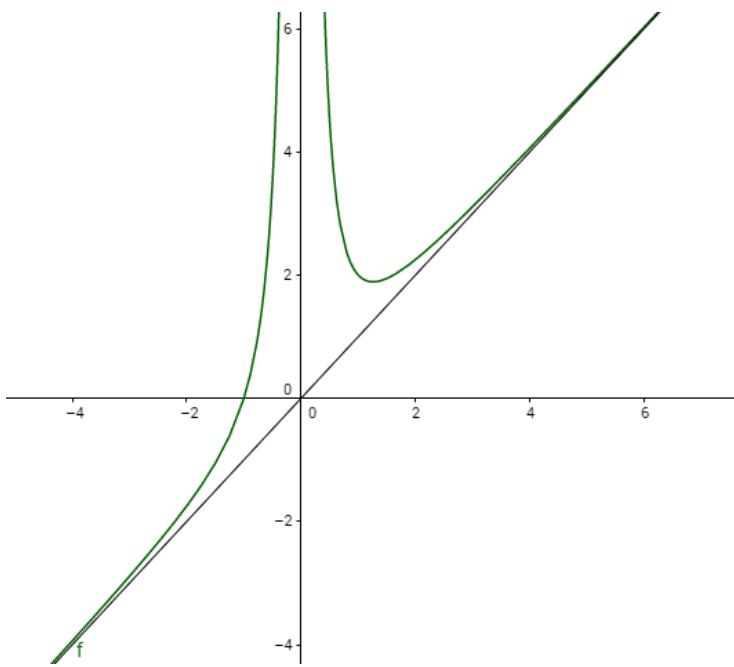
a) Grafik f-je $y = \frac{x^3}{1-x^2}$

b) Grafik f-je $y = \frac{x^2 - x - 6}{x - 2}$

c) Grafik f-je $y = x + \frac{1}{x^2}$

d) Grafik f-je $y = \frac{1-x^3}{x^2}$

